

Наприклад, одним із завдань до екскурсії є: опрацювати матеріали навчально-популярного фільму «Первоцвіти», https://www.youtube.com/watch?v=3PcETeKS_ns, <https://www.youtube.com/watch?v=pKcG-Y-ONKs>, скласти флористичний список рослин, відмічених на віртуальному маршруті, проаналізувати систематичні, анатомічні, біологічні характеристики видів. З'ясувати поняття змін фенофаз на прикладі трав'янистих весняних рослин.

Для контролю знань використовують тестовий контроль, що дозволяє викладачеві оцінити рівень засвоєного матеріалу кожним з студентів. Окрім того, кожен студент отримує завдання для самостійного виконання. За результатами виконання усіх завдань практики кожен студент представляє звіт із фотоматеріалами на підсумковій конференції.

Звичайно, реалізація практики в умовах реального часу, не може порівнятися за ефективністю та результативністю з практикою що реалізується за допомогою методів дистанційного навчання, але враховуючи виклики сьогодення, застосування дистанційних технологій це оптимальний шлях для повноцінної реалізації підготовки біолога.

ІНТЕРАКТИВНІ ЕТНОГРАФІЧНІ ЗАХОДИ ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ ІНТЕРЕСУ ДІТЕЙ ДО ПРИРОДИ РІДНОГО КРАЮ

Штепа К. А.
(Полтава, Україна)

З найдавніших часів виховання підростаючого покоління у повазі та любові до Батьківщини було одним із найбільш значних завдань, яке ставили перед собою вчителі. Для України, як незалежної держави, воно постало з перших днів її утворення. Але сучасні події довели, що потреба у педагогічних прийомах, які пробуджують у дітях любов і захват перед радним краєм, його культурою, традиціями і, навіть, красою, є питанням національної безпеки.

Чи не найефективнішими засобами формування патріотизму в юнацькому середовищі можна назвати інтерактивні заходи етнографічного спрямування. Призначені викликати інтерес до того середовища, у якому зростає майбутній громадянин, вони, зазвичай, органічно поєднуються з традиціями, що побутують у родині дітей. Відтак, інформацію про споконвічні звичаї українського народу сприймається ними органічно, ніби частина повсякденного життя. Не

виникає відчуття віддаленості у часі, а навпаки – забезпечується єдність поколінь.

Як визначає Кодекс музейної етики ІСОМ, одним з основних принципів існування музеїв є зберігання колекцій заради суспільства та його розвитку [1, п. 2]. З цього положення органічно виникає такий напрямок діяльності установи, як музейна педагогіка. Вона покликана трансформувати ці заклади у інноваційні розвивальні осередки, де дитина зможе краще усвідомити роль науки та її досягнень у цивілізаційному розвитку людства, осмислити проблеми, що постають перед людиною в сучасному цифровому суспільстві [2, с. 2].

Навесні 2022 року перед українським музейництвом постало нагальне завдання: допомогти дітям із внутрішньо переміщених сімей адаптуватися до нових умов проживання, краще познайомитися з містами і селами, де вони тимчасово проживають. Працівники Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського розробили низку етнографічних програм, вибудованих за логікою української обрядовості весняно-літнього періоду, що успішно впроваджуються в дитячих спільнотах.

Прикладом цікавого заходу в контексті згаданих програм є етнографічний театралізований захід «Зелена неділя та Русальний Великдень». Ця тема тісно пов'язана з природою рідного краю, оскільки в центрі обрядовості Клечаних свят – дерева, трави та квіти, що можуть неоднаково використовуватися в різних регіонах. Так, для Полтавщини, Харківщини, Донеччини ключовим дійством є обряд «Тополя», в ході якого юну дівчину прикрашають тополиними гілочками, стрічками, намистом тощо і «водять» дворами, бажаючи в такий спосіб господарям щастя і добробуту, запобігаючи підступам проти них нечистої сили. В ході заходу зазначаємо, що подібні обряди є в більшості місцевостей України, тільки для північних регіонів характерне «водіння Куста» з клена, а для Карпат – «Берези».

Естетика народного побуту нерозривно пов'язана з прикрашанням свого двору, житла, яке на Зелених святках здійснюється за допомогою гілок, трави (зілля) та квітів. Діти з цікавістю розглядають традиційні для української обрядовості рослини: васильки, любисток, полин, чебрець, петрушку, м'яту, аїр та інші. Тендітне зілля запам'ятовується своїм запахом, що все життя асоціюється у наших співвітчизників з рідним краєм, його природою та ошатними оселями, особливо гарними в клечанні Зелених святко. Сама назва «клечання» семантично пов'язана зі словом «клен» (клечати – прикрашати гілками клена), хоча традиційним є також прикрашання господи липою і березою (в цьому відношенні Полтавщина є своєрідною, бо замість березових гілок тут часто використовують осикові).

Таким чином, етнографічні заходи покликані ознайомити дітей з традиціями українського народу, висвітлити їхні локальні відмінності, але водночас показати, що наш народ поєднаний спільною обрядовістю, ставленнями до природи, один до одного, є носієм спільної культури попри певні локальні відмінності.

Список використаних джерел:

1. Кодекс музейної етики ICOM // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.icom.in.ua/kodeks-muzejnoyi-etiki/>
2. Удовиченко І.В. Музейна педагогіка: теорія і практика: науково-методичний посібник. К.:Логос; Національний музей історії України. 2017. 72 с.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ТЕОРІЇ ЕВОЛЮЦІЇ ДЛЯ МАЙБУТНІХ БІОЛОГІВ І ВЧИТЕЛІВ БІОЛОГІЇ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТИ

Юсипіва Т. І., Бородай Є. С.
(Дніпро, Україна)

Розвиток цифрових технологій та діджиталізація освіти вимагають від будь-якого громадянина, а передусім – від викладача / учителя – мати розвинену цифрову компетентність. Це стратегічна лінія у формуванні ключових компетентностей сучасної людини. Зважаючи на виклики сьогодення, як-то: пандемія, війна, необхідність отримати освіту чи пройти стажування за кордоном, спілкуватися «через континенти», постає завдання оволодіти цифровими технологіями та організувати навчання протягом життя у дистанційному форматі [1, с. 324]. Опанування педагогічними прийомами створення та використання цифрового контенту в навчанні, уміння написання програм та володіння навичками графічного дизайну – нагальна потреба сучасних освітян [2, с. 109]. Використання цифрових технологій забезпечує взаємодію між людьми у навчанні, працевлаштуванні, роботі, організації дозвілля та суспільного життя [7, с. 5-6].

У Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара для створення цифрового освітнього середовища використовують платформу Office 365 (ліцензія Microsoft Office 365 A1 Plus for Faculty). Систематичне впровадження цифрових інструментів цієї платформи почалося на всіх факультетах університету, зокрема й на біолого-екологічному, навесні 2019 року, коли у зв'язку з пандемією Covid-19 та введенням локдауну всі заклади освіти перейшли на дистанційне навчання.